

ADENO VİRÜSLER

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Hijyen korur!

Adeno virüsler nedir?

Adeno virüsler, aralarında solunum yolları, mide bağırsak sistemi veya göz konjonktifi ve kornea hastalıkları da bulunan birçok hastalığa sebep olan bir patojen grubudur. Virüsler son derece bulaşıcı ve dirençlidir. Göz enfeksiyonları sıkça bulaştırıldığı için bu bilgilendirme broşüründe sadece bunlar ele alınacaktır.

Adeno virüsler nasıl bulaşır?

İnsandan insana

Virüsler genellikle üzerine yerleştikleri elle aracılığıyla yayılırlar. Örneğin hasta kişinin önce iltihaplı gözüne dokunup sonra başka bir insanla tokalaşması bulaşmaya yol açabilir. Daha sonra bu elle göze temas edildiğinde virüsler aktarılabilir ve bulaşma gerçekleşebilir.

Kirlenmiş nesnelere aracılığıyla

Hastaların önce Adeno virüslerle kolonize olan göze ardından kapı kolları, tirabzanlar veya armatürler gibi nesne ve yüzeylere dokunmaları durumunda patojenler buralara yerleşirler. Daha sonra bu nesne ve yüzeylerle temas eden diğer kişilere bu patojenler bulaşabilir. Adeno virüsler ortak kullanılan banyo lifleri veya havlular ve ortak kullanılan göz damlaları, göz merhemleri veya damla pipetleri ile de aktarılabilirler. Aynı durum iltihaplı gözle temas eden, fotoğraf makineleri, kaleydoskop gibi optik oyuncaklar veya göz hekimliğinde kullanılan tonometre adı verilen ölçüm cihazları için de geçerlidir. Virüsler oda sıcaklığında uygun şartlar altında birkaç hafta boyunca yüzeylerde tutunabilirler ve bulaşıcılıklarını korurlar.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Bulaşıcı göz konjonktifi ve göz kornea iltihapları (Epidemik keratokonjonktivit)

Başlangıçta tek veya her iki gözde kızarıklık görülür, bunu göz konjonktifinde oluşan bir şişkinlik takip eder. Hastalar gözlerinde yabancı bir cisim olduğu hissini yaşarlar. Göz kaşınır, sulanır ve ışığa karşı hassas tepki verir. Sıklıkla göz kapağında şişme ve kulak önündeki lenf düğümlerinde büyüme oluşur. Bazı vakalarda iltihaplanma yaklaşık bir hafta sonra gözün kornea tabakasına sıçrayabilir. Konjonktivit genellikle 2 ila 4 hafta sonra kendiliğinden iyileşir, ancak bazı durumlarda korneadaki hafif bulanıklık bir süre daha devam edebilir. Bulaşıcı konjonktivit ve kornea iltihabı normal şartlar altında tamamen ve kalıcı bir hasar bırakmadan iyileşmektedir. Sadece nadir durumlarda görme yetisinde kalıcı bozulma oluşabilir.

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

Hastalık genellikle bulaşma gerçekleştikten 5 ila 12 gün sonra kendini gösterir. Bulaştırma riski ilk hastalık belirtilerinin ortaya çıkmasıyla başlar ve genellikle iki hafta sürer.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Konjonktivit tüm yaş kategorilerinde ortaya çıkabilir.

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Bu virüse karşı sebebe yönelik bir tedavi mevcut değildir. Sadece şikayetlerin hafifletilmesi sağlanabilmektedir.
- ▶ Patojenler ellerle bulaştırılabileceği için gözünüze ellerinizle temas etmekten sakınınız.
- ▶ İltihaplanan göze temas etmeniz halinde ellerinizi derhal su ve sabunla titizlikle yıkayınız.

ADENO VIRÜSLER

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Hijyen korur!

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Hastalanan kişi virüsü bulaştırmamak için evde kalmalı ve hijyen kurallarına sıkı bir şekilde uymalıdır.
- ▶ Sadece kendinize özel havlu ve banyo lifleri, kremler, pudra vb. hijyen ürünleri kullanınız.
- ▶ İş yeri veya okul ve kreşler gibi toplum kuruluşlarına ancak iltihabın iyileşmesinden sonra girilmelidir. İstisnai durumlarda tekrar toplum kuruluşlarına devam edebilmek için doktor raporu gerekli olabilir.
- ▶ Hastalık süresince kamuya açık yüzme havuzlarına ve saunalara gitmeyiniz.
- ▶ Göz doktoruna gitmeden önce dikkat etmeniz gereken önemli bir husus: Bulaşıcı bir konjonktivit geçirmekte olduğunuzdan şüpheleniyorsanız muayenehaneyi bu konuda bilgilendiriniz. Böylece muayenehane ekibi koruyucu önlemler alabilecektir.

Kendimi nasıl koruyabilirim?

Hijyen korur! Yakın çevrenizde hastalık vakaları görülmesi halinde aşağıda belirtilen tedbirleri alınız:

- ▶ **Büyük önem taşıyan hususlar:** Ellerinizi düzenli olarak su ve sabunla titizlikle yıkayınız!
- ▶ Eğer mümkünse hasta kişilerle yakın temastan kaçınınız.
- ▶ Hastaların çevresindeki yüzeyleri en iyisi tek kullanımlık mendillerle temizleyiniz ve ardından bunları evsel atıklarla beraber tasfiye ediniz. Bu esnada tek kullanımlık eldiven takılması bulaşmaya karşı ekstra bir koruma sağlayabilir.
- ▶ Sağlık Müdürlüğü veya doktorunuz tarafından önerilmesi halinde dezenfeksiyon maddesi kullanımı gerekli olabilir.
- ▶ Hastalık durumunda banyo liflerini ve havluları sık sık değiştiriniz ve bunları en az 60°C'de yıkayınız. Sadece kendinize özel banyo lifleri ve havlular kullanınız. Diğer çamaşırlarla temas etmelerini önlemek için bunları ayrı bir yere asınız.
- ▶ Göze yaklaştıranlar kullanılan fotoğraf makineleri, kameralar, dürbünler veya kaleydoskop gibi nesnelere mümkün olduğunca diğer insanlarla ortaklaşa kullanmayınız.
- ▶ Kullandığınız kremler, pudralar, göz kalemleri gibi makyaj eşyalarının ve kozmetik ürünlerinin sadece size ait olmasına dikkat ediniz.
- ▶ Sadece şahsınıza ait göz damlalarını kullanınız.

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Daha geniş bilgi için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Konjonktival sürüntü örneğinde bulunan adeno virüs bulgularını bildirmek zorunlu olduğu için burada güncel durum ve hastalıkla ilgili konular hakkında kapsamlı bilgiler bulunmaktadır.

Daha ayrıntılı (teknik) bilgilere internet üzerinden Robert Koch Enstitüsü'nün sayfalarından ulaşabilirsiniz (www.rki.de/konjunktivitis).

Hijyen ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin daha fazla bilgiye Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasından (www.infektionsschutz.de) ulaşabilirsiniz.

STEMPEL

Yayımcı:

Federal Sağlık Eğitimi Merkezi, Köln.

Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. (Kamu Sağlık Hizmetleri Federal Doktorlar Birliği e.V.) ile işbirliği içinde ve Robert Koch Enstitüsü'nün danışmanlığı ile hazırlanmıştır. Bu Kamu broşürü www.infektionsschutz.de adresindeki ana sayfadan ücretsiz olarak indirilebilir.